
Delresektion av halstonsillerna (tonsillotomi)

Halstonsiller

Halstonsillerna består av likadan vävnad som slemhinnorna och de ligger i svalgets sidoväggar. Halstonsillerna kan bli så stora att de kan orsaka munandning, snarkande, andningsuppehåll under sömnen och problem med ätande samt göra regleringsbehandlingen svårare. Detta är vanligt särskilt hos barn.

Tonsillektomi

En delresektion av halstonsillerna genomförs som en dagkirurgisk åtgärd. Patienten kommer till sjukhuset på morgonen vid den avtalade tidpunkten och blir utskriven hem samma dag. Återhämtningen är snabbare och smärtorna mindre än vid en traditionell tonsilloperation därvid halstonsillerna avlägsnas helt och hållet.

Under operationen avlägsnas endast den del av halstonsillerna som förtränger svalget. Det växer ny slemhinna på såret på operationsområdet i några dagar och det behövs inga suturer. Åtgärden genomförs under anestesi och den tar cirka en halvtimme. Efter åtgärden följs patientens mående upp i 4 - 6 timmar före utskrivningen.

Efter operationen

På åtgärdsdagen behöver patienten vila och övervakning av en vuxen. Efter åtgärden kan det komma lite blodigt sekret i munnen eller ur näsan. Anestetika kan framkalla illamående på operationsdagen. Även trötthet, lindrig stegring och ont i halsen, som kan stråla ut till öronen, är vanliga i ett par dagar efter operationen. Smärtstillande läkemedel lättar tillståndet och att dricka tillräckligt mycket förebygger stegring.

På åtgärdsdagen skall rätter och drycker ska vara svala och mjuka. Det är viktigare att dricka än att äta. Lämpliga rätter är glass, isglass, yoghurt, kräm, fruktpureér och mjuka rätter eller avkylda purésoppor. Till vanlig diet kan man återgå efter ett par dagar.

Andningen kan lukta konstig under återhämtningsprocessen. Lukten beror på att det samlas beläggning i svalget, vilket hör till normal återhämtning. Att snarka är vanligt under några nätter efter operationen beroende av svullnaden på operationsområdet.

Ett barn behöver hemvård vanligtvis i 5–7 dagar. Det rekommenderas en veckas paus på skolgympan, sporthobbyerna och att bada bastu. Vuxna har en längre återhämtningstid: sjukledigheten är 10 dagar under vilken patienten skall undvika kraftig fysisk ansträngning och att bada bastu. Vanligtvis går återhämtningen snabbt, och det behövs ingen avslutande kontroll.

En av föräldrarna till ett barn under 7 år har rätt till FPA-ersättning för operationsdagen. Vid behov utfärdar läkaren ett D-intyg för detta. För andra hemvårdsdagar skrivs inget läkarintyg.

Smärtlindring

Efter operationen har barn ont i halsen i cirka en vecka och vuxna 1-2 veckor. Smärtan är som kraftigast på dagarna efter operationen och den kan dessutom stråla ut till öronen. Vanligtvis behövs det smärtstillande läkemedel för smärtbehandling på vilka läkaren skriver ett recept. Smärtmedicin intas regelbundet i 3-5 dagar efter operationen enligt dosen som ordinerats på receptet och efter det vid behov. Är barnet gråtligt, irriterat, äter dricker sover dåligt brukar ofta tyda på att barnet har smärtor. Smärtorna kan vara kraftigare om morgnarna. Förutom läkemedelsbehandlingen lindrar även tillräcklig drycksmängd samt svala rätter och drycker smärtorna. Medicineringen gör det lättare att svälja, men avlägsnar inte smärtan helt.

Efterblödning

Efter åtgärden bildas det ljusa beläggningar i svalget, som lossnar ungefär under en vecka efter operationen. Det är vanligt att det förekommer lindrig blödning i svalget när beläggningarna lossnar. Blödningen kan ibland även vara rikligare och kräva sjukhusvård. Blödningen kan minskas genom att suga på isbitar och genom att lägga en kylförpackning på nacken. Det är bra att spotta ut blodet som kommer i munnen eftersom blod som sväljs framkallar illamående.

Kontakta sjukhuset om

- patienten har kraftig smärta som inte lättar med smärtstillande läkemedel
- patienten har svårt att äta eller dricka tillräckligt mycket trots smärtstillande medicinering
- patientens tillstånd försämras eller barnet är kraftlöst
- patienten får feber över 38 grader eller lindrig stegring pågår längre än två dagar.
- det rinner rikligt med blod ur munnen eller näsan eller barnet kastar upp blod
- patienten har andningssvårigheter

Kontaktuppgifterna dygnet runt

Öronjouren T-sjukhus, tfn 02 313 1525 (Keramikfabriksgatan 7, 20540 Åbo)